

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ի ԳԻՆՃԻ — ՍԵՆԵ

(1869)

ՀԱՄԱՐ 336

1787 ՏԷՄԱՋԻԼ ԿՎ. 30

ՄԷՃՄՈՒԱՅԸ ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ
ՍԵՆՏԵՐԻՆԻ 150 ՊԵՐ
ԱՆՍԵՐ ԿՈՆՏԱԿՏ

ԲԵՐԵՆՍԿԻ
ՕԳՈՍՏՈՍ 21

ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ 45
ՏԵՆՏԵՐԻՆԻ 20 ԿԵՆՏԵՐԻՆԻ 40 ԿԵՆՏԵՐԻՆԻ

ԱՆՍԵՐԱԿԱՆ
ՍԵՆՏԵՐԻՆԻ 2

ԱՍՏՈՒՆԻ 21 ՕԳՈՍՏՈՍ

ՀԱՎԱՏԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ՄԻՌՈՒՆԵՎԻՅԵ

Ինքնուրույն պիտի լինեն կե-
րէ, Նէմէ թէպաւարտան Յարու-
թիւն նամքի մէջ, պիտի վագրութեան
պէտք պիտի լինի որոշելու արդարեւ
տան տնտէսէն, կէշէնէն մէջդու-
մէ գլխի փամփուլէն ինչ տնտէսի գլխի
արեւմտ կէշէնէն, քան ի քէն, իւր գա-
յրդը ինչ պէտք պիտի մերդուեն իւ-
ղէրին հիւսիս ի թմիւր վէ պիտի գայը-
ղա գոյն, գարաւան ուղղութեան
որոշելու գլխի նամուսունու շի-
քէսթ ինչ միջ տիր: Հիւսիսէն հա-
լը քէշէնէն ինչ ի թմիւր, մերդու
Յարութիւն վէ գայըղը լարտան
պիտի լինի տնտէսի ի թմիւր իսկ տէ,
տիրէ ի քի քէշէնէն հիւսիս ար-
աւարտման տնտէս: Մերդու
գլխի զայն իստման տնտէս վէ իւր
նէշէն հիւսիս ի տնտէսի տնտէս պազմագ-
տա իսկ տէ, սազ գալարման քէշէն
մէջմուլ օրունաման տնտէս իսկ:

— Պիտի վագրութեան պէտք լինի
պօրտա գլխուր քէշէնէն չօղա-
լը, ահալ ինչ իստման մագարութիւն
տօղանտը լարտան, պիտի պապտէ պիտի
թագըմ արդու հալար Պապը զապթի-
յէն թագութիւն օրունտու գաւ, միւշի-
րիցէն միւշարիցէն հա ճանիպիտէն
իւ պիտի մատտէ ճէհի քէշէնէն լա-
ւ, օրունտու ճէվապ վէ իստման տէն,
քէշէնէն միւշարիցէն հապա միւրաճա-
պթ օրունտու լէվանթ Հիւսիս
տա օգունմուլ տուր:

— Կէշէնէն միւշարագ օրուն
լիման օտարտան քէշէնէն պաշընա
գաւարտ սահիլտէն պիտի ճատտէ աշը-
լաճաղը Տայիլէն Պէշէնէն մու-
սաւման իստման, վէ օ հալտէ սահիլտէ

պիտի լինի տնտէսի տնտէսի
միւրաճաղ օրուն թագութիւն վէ ինչ-
նէն վէ պիտի լինի հիւսիսէն լա-
լունտա օրունտա, վէ չօղա պիտի
լունտա մէջիւր ինչ տնտէս պապ-
գալար եւրմուլ օրունտա հիւսիս ինչ
քէշէնէն ինչ ինտիմտէն տնտէսի
թագըմ օրունտա լէվանթ Հիւսիս
տա օգունմուլ տուր:

— Սեփարէթ խանէն ինչպիսի
չիւն պիտի մուգապէն արագի ինչպիսի
գլխի տնտէս Պապը Սի ինչ լունտան
հիւսիսէն մէջմուլտէն պիտի վա-
գրութեան պէտք մուլտապէրաթ ճէր-
եան ինչ տնտէսի սոլլա, պիտի կիւն-
լէրաք գալթիւն ուղղութեան տնտէս
Եւրմուլ տնտէսի տնտէսի ինչպիսի
չիւն Պէշէնէն տնտէս վագր թէրէ պա-
շը տնտէս մահիլտէ 600 զիւր միւր-
տարի արագի պիտի տնտէս Եւրմուլ
տնտէս Մ. Բանիպէն թէրէ օրուն-
մաւ Սի թէրէ տնտէսի տնտէս պիտի
լունտա ինչ:

— Պապը ինչ քէշէնէն պիտի
տնտէս չու տնտէսապ հալ վուրտ
պիտի տուր:

Միւշարագ փամփուլտան վէ զա-
յէն ինչ վէ թէրապիլտէ տնտէս
լունտա պիտի տնտէս, քէշէնէն ինչ ինչ
տնտէս կէշէնէն օրունտա տնտէս փագը
հալտ տնտէս օրունտա, քէշէնէն տնտէս
պիտի վագրութեան պէտք չէ քէշէնէն
նէթ վէ մէջագալթարը նէշէնտէն
պիտի տնտէս քիւրաղարտան միւրաճ-
պան օրունտա, քէշէնտա տնտէս քիւր-
հագիլտէ աղլաթմը չտնտէս, վէ հալը
քէշէնտա տնտէս պիտի տնտէս թէրէ
լիսի օրունտա մաշուքէն քէշէնտա մա-
շուրտնտէս փագը հալտ կիւրաճար
օրունտա ինչ ինտիմտէն տնտէս, սօլլա
տնտէս ինչ օրունտա միւրաճաթ վէ տնտէս
լունտա պիտի թէրապիլտէ տնտէս, ար-
թը պիտի տնտէս տնտէս ինչպիսի

գալթ ինչ, օլ գաւար միւրաճաթ օ-
լաւ քի պիտի օրունտա կիւրաճ, պէշէն-
տէն քի գալար ինչ քէշէնտա տնտէս պիտի
ղաճտան տնտէս վէ գալար հիւսիս գա-
տար քէշէնէն ինչ, եւրմուլ օրունտա
հիւսիստէն գալար վէ քէշէնտա տնտէս
տնտէս տնտէս: Եւրմուլ կիւրաճա-
րէնտէն թանտէս հիւսիստէն միւրաճաթ
պիտի տնտէս:

— Եւրմուլ գալթմը միւրաճաթ
նիւն շաղաղ պիտի տնտէս թէրապիլ-
տան, գալթմը միւրաճաթ տնտէս
լը հալը քէշէնէն ինչ տնտէս պիտի միւ-
րաճաթ ինչ հալ պիտի ճիւրադարտ քէ-
տալտ գալար ինչ վէ մէջիւր միւր-
տնտէսի տնտէս Եւրմուլ տնտէս թագ-
հալ եւրմուլ պիտի մագալթ ինչ,
միւրաճաթ ինչ տնտէս տնտէս ինչ
քէշէնէն տնտէս:

Սեփարէթ պիտի տնտէս տնտէս
պիտի տնտէս վէ հալ գալար ինչ թանտէս
պիտի շաղաղ միւրաճաթ, եւրմուլ շաղաղ-
պիտի ինչ տնտէս պիտի տնտէս քէ-
թիւր ինչ տնտէս:

— Ինչ ինտիմտէն տնտէս, պիտի
կիւն Պապը Սի ինչ Եւրմուլ թագը
տնտէսի տնտէս պիտի մէջմուլ կիւրաճ,
քէշէնէն ինչ տնտէս տնտէս օրունտա
քէշէնէն տնտէս տնտէս պիտի տնտէս
կէշէնէն տնտէս:

— Իսկ տնտէսի տնտէս վարտ օրունտա
լիւմանտա նէշէնտէն փագը ինչ լա Սա-
հակ տնտէսի տնտէս ինչ քէշէնէն պիտի
լունտա ճիւրադարտ վարտ տնտէս օրունտա
տնտէս չէրիք միւրաճաթ օրունտա
տնտէս:

Մըրտա պիտի տնտէս ինչ լա թէրա
գալարտա միւրաճաթ ինչ հալա-
րալտ քէշէնէն տնտէս ինչ վէ գա-
պիտի, վէ քէշէնէն վիւրաճաթ ինչ
լիւմանտա տնտէս, պիտի քէշէնէն
վալտէնտա ինչ ինտիմտէն Մըրտա հալ-
քէշէնէն հալարտա կէշէնէն

վէ ինքնամեծը փայլեալ կէ գա-
պուլ օրումնուշար տըր :

Իշխանիւն նեղարէն գօնաօրտու
միւսնայիւն մարտիկի ինչ , սէրիս-
գորտու միւսնայիւն հաղթելիքին
ինչիւ թէրա տէվէթի խարիճիյն նա-
զըրը թարափընտան պիւ գըթա թէ-
շէքընամէ եաղըմը տըր :

Յիշատիւ կերէք փաղկէթու
Սահակ սէրիսգորտուն վէ կերէք
Տիմոթէոս վարդապետին պու պապ-
տէ կերէք տէվէթի Ալկիյէ վէ կէ-
րէք ումում միւլէթիմիւզ պու ու-
ղուրաա իթտիքիքի ֆէտաքեարըգ
հիշ պիւ փաղըթ ունուտուր մէ-
վատուն օրնայր , թէշէքքիւրուն
աճիւ օրնուղումն միսիլիւ , ինչիւ
թէրա տէվէթի տախի հէր նէ գա-
տար մուսիթիքէն էլուն կէլէն սայ ու-
ղայրէթ վէ մուսիթիքէն իսրաղ
իլէտիկի հիւսնի թալթիթի վէ իւ-
թիթիթ միւսէյն թէշէքքիւրուն
կէտունիւ իտէտէ , տէվէթի միւ-
շարիլէյն հաղթելիքի հէր նէ ճի-
հէթի սարթը նագտիքի հիմնէթ
պուլուրտ , երնէ սէրիսգորտու վէ
րահիպի միւսնայիլէյն խառնէթի
ֆէտաքեարունէլիքին նիսպէթէն չօ-
կէօրնէմէ :

— Ռգոտտ 26 թարիսլէ չըգան
Էնտէրանտան Պէլթ զաղէթաղնուա
շէյլէ օգունուր :

« Տիւնքի կիւն իմէրաթօր նա-
բօլէնուն սըհէթի հաղթընպա Պօ-
ստաա խէլէճանլը թէվաթուրլար զու-
հուր իթմիլ վէ Ֆրանսա իմէրաթօ-
րիչաղ հաղթելիքին , Գօրսիգայա
եօճու օլաճաղ եէրտէ , ֆօնթէնպ-
լէտան ալտէթ իտէճէք տէյի սէյլէն-
միլ իտէտէ , պու կիւն պու թէվա-
թուրլար թէքղիւ օլունում տուր :
Շէյլէ քի , իմէրաթօրիչայի միւշա-
ղիլէյն 1 իօնտա օլուպ , սեպտեմբեր
2 տէ անճաղ տլտէթ իտէճէք տիր :
Իմէրաթօրա կէլինճէ , խաթալըղը
շու սօն կիւնլէրտէ նէ էյի վէ նէ տէ
ֆէնա օլուղունտան , տայիմա թէ-
տալիսին տիւգաթլըճա պաղըլա-
ճաղ տըր : Իմէրաթօրուն Շալօն օր-
տուկեալէնա օլաճաղ եօճուլըղու
շիմոթիքի հաղ քեաթիլէն կէրի պըրա-
ղըմը վէ իմէրաթօրիչանն տախի
Գօրսիգաւտան ալտէթիտէ Մըսըրա

կիթմէսի շիւրհէլի տէր : Բրէնա նա-
բօլէն , Սիւէյիլ գիլէթիլի վէ Հին-
տիսթան տէնիլլէրինի տէյրէ կիթմէ-
յէ նիլլէթի եօղունում :

— Փաղկէթու Հօրտուն ֆօհան-
նէս վարդապետին , փաղկէթիւ ե-
պիսկոպոստ հաղթընտա սէյլէթի-
յի լաֆղարընը թառիլգ իտէն շա-
հիպէր տիւնքի մէլիտտէ տիլնէմիլ
վէ իճաղը իճրաար Գեր . Հատունեա-
նա իհալէ օլունում տուր :

Ըրումնայիլէյն վարդապետին կէլէն
հաթիթա պիլլէ կէթիթիլի վէ երնէ
կէթիթիլի կիւն պիւ իքի սաաթ ող-
րա թառիլիլի վէսիլէ իտէլէք , ա-
լըպ կէթիթիլի մէքաուպ իլէ
քէնտիլիլի բաքա չըղարմաղ իթթէ-
միլ իտէտէ , պիլմէյիլ հանկը Մէնտ-
րուն նաթիլաթընը տիլնէյէրէք մէք-
թուպուն կէրի ալըպ կիթմիլ տէր :
Աճապա մէղքիւր մէքթուպու տէրճ
իթիթիլ իտի , շիմոթի մէլիտտէ թէ-
պէյիլէն իտէն գաղաթաթտան ա-
ղաա օլմաղ մը իտի : Տուա իթսին քի
մէրհամէթիլի պիւ զաթ էլինէ տիւշ
միւշ տիւր :

— Պիւր գալ միւհիթէրէմ եպիսկո-
պոստընտան միւրէքքէպ օլան գօլիսի-
օն մէլիսի , պու կիւն երնէ 11 . ֆօհան
Սիկերերան քիլիտէսիլտէ թօրլանա-
ճաղլար տըր :

— Ֆրանսա իմէրաթօրիչաղ հաղ-
մէթու էօթէնի հաղթելիքի ալաթի-
րանիա հոկտեմբեր 2 տէ Ասիլմանէտէ
պուլունաճաղ պաղը մահէլլէրէ կէ-
լէն թէլէկրաթլարտան միւսթէպան
օլում տուր :

— Էրղըրումն պիւր մահէլլինտէ
պիւր չօպանն տալարլար իլինտէն պիւր
քէշի , իւշ այաղլը , իքի պաշլը
տէօրթ կէօղլիւ , թիւլլէրի պէյաղ ,
ղըրմըղը , սարը կիւլկիւնի , եէշիլ
վէլ հասըլ հէր ըէնկի շամիլ օլարաղ
պիւր քէշի եալրուսու տօղուրմում վէ
պիւր կիւն եաշաղպ էօլմիւշ օլու-
ղու էնվարը Շարգիլէտէ օղունում տուր :

Սալը կիւնքի նիսպէթիլտէ իլան
իթիլիլի , ապօնաթարընղաւտ պիւր
զաթ թէրաթընտան վարիտ օլան միւ-

թէվէֆա իգնատիոս բաթիլին վէ-
ֆաթը իւղէրինէ եաղըլան շու աթի-
տէքի տրղաթա շայան պահա պիւր
իթիթիլտա տէրճիլնէ միւսարաթ զը-
լընտը :

ՆԵՐՇՆՁՈՒԹԻՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԻՆ

Երբ արդար՝ չ'կրնար հոս պաշտպա-
նել իր գաղը , իր աճիւնը փաստարան
կըլլայ իրեն , եւ անոնք որ իր մահը կու-
լան իրեն գաղաթաղ կըլլան :

Ճշմարտութիւնը երբ կենդանւոյն ե-
րեւան չ'եղնէր , գէթ միւսեալը կը պահէ :
Եւ այն որ կը հալաճուէր , երբ կը շէ-
շէր , սիրելի է , երբ կը մեռնի :

Ոմանք՝ պարտաւեցին Իգնատիոս օրը-
բաղանը ,

Մահը՝ զայն դրուատիլ կուտայ :

Ոմանք՝ Իգնատիոսը անյաջող ցուցու-
ցին Պատրիարքութեան ,

Մահը՝ անոր յիշատակն անմահացուց ,
չորս միլիօն Հայոց արտին մէջ քանդակե-
լով զանկա :

Իգնատիոս արդար՝ կը վախճանի եւ
գրգռութեան ճայնէրը , վրդով իլ խօսքերն
ու նախատանաց շանթերը այլ եւս չ'պի-
տի կրնան իր վերջին հանգիստը խաղիլ :

Իգնատիոս արդար՝ կը վախճանի
Պատրիարքական գահոյից վրայ չը բաղ-
մած , կը վախճանի իր բարեկամաց քաղցր
յոյսերուն եւ իր հալաւակորդաց կանխա-
հաա կապաւածներուն պատասխան չ'տուած :

Կը վախճանի վիրաւորուած նման ա-
նոր սրուն կրօնից պաշտօնեայն է՛ր . կը
վախճանի իր պատուոյ զգացման համար ,
իւր մարդկային եւ կղերական կրկնակի
արժանաւորութեան համար , իւր որդւոյ
գորովէն յանիրաւի դուրկ մնալուն եւ զըր-
պարտութեանց առարկայ ըլլալուն համար :

Իր մահը խորին ապաւորութիւն մը
պիտի ընէ անոնց վրայ , որք կարծեաց
արտայայտութեան մէջ թերեւս քիչ մը
օրինաւորութեան սահմանն անցան , ինչ-
պէս նաեւ անոնց վրայ որք չը գիտնալով
զայն ի դուր բամբասեցին :

Իր մահը՝ դառ մը պիտի ըլլայ մի եւս
անձնական պատիւը անտեղի լրէ մը գըր-
ղըրուած , խաղալիկ ընելու :

Աշխարհի հինգ մասանց մէջ չիկայ
դատարան մը որ անհատ մը դատաւարտէ
իւր ապաղայ գործերուն համար , եւ ոչ
ալ վճիւ մը որ ամբաստանելոյն պաշտ-
պանողականը չըլլած եւ առանց գործն
ստուգելու տրուի : Եւ սակայն Իգնատիոս
ճիշդ սա կերպով թշնամանեցաւ :

Օրինաւոր երեսփոխանութեան մը զայն

ազգ. ամենէն բարձր պաշտաման կոչելով անոր ըրած մեծ պատիւը, ի դիմաց ազգին ցուցած վստահութիւնը, Վանայ տաջ-նորդութեան մէջ անոր ստացած վարկը, ի սէր ազգին ըրած զոհողութիւնները, կրած նեղութիւնները, քսան եւ հինգ — երեսուն տարի ազգին մատուցած ծառայութիւնները, ամէն բան անտեղի տարա-ձայնութեան մ'առջեւ առ ոչինչ գրեցան:

Իգնատիոսի մահը դաս մ'է: Իր հետ գերեզման կը մանայ անխիստութիւնը՝ որ թերեւս Սահմանադրական օրինաց նոր սովորած ազգի մը մէջ եռանդուն ոգինե-րուն յուզումէն ծագեցաւ:

Իգնատիոս՝ ողջակէզ մ'է զոր անխի-ստանութիւնը կը նուիրէ, եւ ազգը կըն-դունի, ողջակէզ՝ ստույթեան, ողջակէզ պատրանաց, ողջակէզ իր զգայուն սրտին, ողջակէզ՝ որ ինչպէս կը յուսանք, ինք տարուեն ի վեր ազգին մէջ կատարուած ցաւալի ողբերգութեան վերջին արարուածը պիտի կազմէ:

Անտարակոյս ամեն վարչութիւն իր ընդգիծութիւնն ունի, անբաժան իրմէն ինչպէս գիշերը՝ ցերեկէն: Մէկը՝ միւսին իշխանութեան հակակշիռն է, մէկը կը գործէ, միւսը կը դասէ: Եթէ վարչու-թիւնն իր իշխանութիւնը չարաչար դու-ծածէ, հարկաւ սխալմանց մէջ կ'իյնայ, ինչպէս որ եթէ ընդգիծութիւնն իրեն չնորհեալ քննադատութեան իրաւունքն ըստ օրինի չ'գործածէ յանցանաց մէջ կը գլորի, գործերը՝ յառաջ չ'են երթար, ազգը կարծանման կը մերձենայ, կարգ ու կանոն զուրկութիւն եւ ամէն բան քաօս կը դառնայ:

Ազգային գործերն առ վիճակն առած էին երբ Իգնատիոս զանոնք վարելու կոչ-ուեցաւ:

Երբ պատրուակաւ մը, ժողովրդեան մէջէն ընդգէմ նորընտիր Պատրիարքին, զժողովրդեան անորոշ ձայն մը բարձրա-ցաւ, Իգնատիոս՝ հաստատ կեցաւ, ազ-գին օժանդակութեան վստահացաւ եւ ետ չ'կեցաւ ինչպէս որ ամեն անձնուէր մարդ տագնապի մը մէջ ի սէր ազգին եւ ի սէր կրօնից իրմէ սպասուած ծառայու-թիւնը չ'զլանար, ինչպէս քաջ բժիշկը՝ վտանգաւոր հիւանդին մնարքէն չ'զա-տուիր, ինչպէս իր պարտուց տեղեակ նաւապետ մը՝ ի լող խոյս տալով, ան-ցորդները հովին բռնութեան եւ մրրկին քմաց չ' յանձնէր:

Իր անձնուիրութիւնը՝ ազգային տա-րեգիծութեանց մէջ անջինջ կերպով պիտի արձանագրուի, իր ասպարիզին գոբախտ ելքը՝ անտի հակառակութեանց վերջ պի-

տի տայ եւ Պատրիարքական գահոյքը՝ ուր առաջին անգամ Յովակիմ — Պրուսա-ցին նստաւ, ուրկէջ ամենապատիւ Պօղոս Սրբազան անախիպալ գէպերով ինչաւ եւ զոր Խզնատիոս իր սպիտակ պատան-քով ծածկեց, դերձ պիտի մնայ այն յար-ձակութիւններէն որ դիւրախար անձինք կը-նէին յօգուտ ազգին կարծելով:

Խզնատիոսի գոբաղը մահը դաս մը է, եւ պէտք է անկէջ օգուտ քաղել:

Ազգային վարչութիւնը՝ նախապահու-թեամբ անձի մը որ ազգին նապեկին ու տէրութեան սիրելին եղած է, վերջին տագնապին մէջ ցուցուց թէ իր իշխա-նութիւնը որքան խզնի մտօք կը վարէ: Ստեան՝ իր զիշերներն ալ ծախեց ազգին հաւատարմութիւնը տէրութեան, եւ տէ-րութեան վստահութիւնը ազգին յայտ-նելու:

Ժողովուրդն ալ, այսինքն մենք ալ պէտք է ցուցենք թէ անզոյ չենք մեր նկատմամբ եւ ի նպաստ մեր ձեռք առ-նուած միջոցներուն:

Ջուցնենք որ օրինաւորութեան հա-կառակորդ չ'ենք, հաստատամիտ ենք մեր ընտրածին հնազանդելու չափ, օրինասէր, այն երեսփոխանաց քուէն յարգելու չափ որ մեզ ներկայացնելուն համար իրենց ո-րոշման մասնակից ենք, եւ առաքինի՝ սահմանադրական սկզբանց մէջ հեղ ող-ւով, լուրջ մտօք եւ հանդարտ գործելու չափ:

Ազգն՝ ունի առ յատկութիւնները բայց չ'ցուցնէր, կարող է պարզելու՝ իր կէս դարու մէջ ըրած յառաջգիծութիւնը բայց չ'ընէր, պէտք է գործէ, բայց չը շար-ժիր այս է պատճառը որ շահախնդիր անձինք — եթէ գտնուին — արձակ հա-մարձակ, վեհ եւ ազնիւ ժողովրդեան ու անոր ժողովրդական վարչութեան մէջ կը մտնան եւ ի վնաս ազգին զանոնք իրար-մէ կը բաժնեն:

Գատապարտ ենք որոնք մն այն փոր-ձերը եթէ կան — գիտնալով որ այս տե-սակ շարժումները ազգին յառաջգիծու-թեանն արգելք, անոր բարօրութեան վը-նաս եւ անոր ապագային հարուածներ են:

Լուրջութիւնն ու անտարբերութիւնը չըսէր, դատապարտ ենք չ'եմ ըսէր խըս-տութեամբ ալ եղբայրաբար, յանգիմա-նենք զանոնք իբրեւ անհանգարտ որդիներ այն ատեն իւրաքանչիւր ոք իր վէճերն ու կիրքերը հոգեւոյս արքեպիսկոպոսին դամբանին մէջ կը թաղէ, եւ ազգին շա-հերն անվթար կը մնան:

Գործածենք ուրիմն, մեր առ իրաւ-ւունքն ու պարտքը եւ կարգն ու կանոնը

կը վերահաստատի: այն ատեն յարգելի՛ կըլլանք օտարաց մէջ, երջանիկ՝ քան եր-բէք եւ սահմանադրական նման անոնց որ սահմանադրութիւնն ու դայն նշանա-կող բառը հնարեցին:

*

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԵՂԵՎՈՐԱՅԻՅԷ

Մարտի 31 օգոստոս:

Բաթրի զաղէթաւորն գազիէն պէյաննիս նէղարէն, Տօն Գարբօս ին-կիլթէրրայա կիթմէք իւզրէ պիր կէ-միյէ բաքիպէն Սպանիստան եօլաւ չըզ մը շտըր:

Պէրլին 30 օգոստոս:

Աւսթրիա վէ Բրուսիա հիւքիւ-մէթլէրի մէյանէսինտէ ճէրէյան խոէն մուխապէրաթ, Մ. Պալսթրն սօն տէ-ֆա եաղաղը պիր թահրիրաթ իլէ խիթամբէզ իր օլմուշ օլտուղունու կա-ղէթ տիւ Նօր նամ զաղէթա թատիրգ իթմիշ տիր:

Պիւքրէշ (Թարիստիգ):

Բուսիա հիւքիւմէթի թէրաֆրն տան Ուլաճ Պուղտան պէյինէ Ալէք-սանտր Նէվսքի նիշանը վէ վիւքէրաւ մէճլիսի բէյիսի բրէնա կիլ պյա, Սէնթ Սննա նիշանը իթա պուքրուլմուշ տուր: Ուլաճ Պուղտան պէյի կէլէճէք հաֆ-թա սալը կիւնիւ մէմալիքի էճնէ պիյէյէ ազիմէթ իտէճէք տիր:

Աթինա 30 օգոստոս:

Եունան դրալը պու կիւն Գօրֆու-եա ազիմէթ իթմիշ տիր:

Պոմպայ 31 օգոստոս:

Լօրա Նաբիյիր տը Մակտալա պու կիւն ինկիլթէրրայա ազիմէթ իտէյօրէ Շէհամէթլու իրան շահը Գապու-լա պիր վէքիլ երսալ ինլէմիշ տիր:

Փարիս 31 օգոստոս	43-65
Գարանտը	43-89
Լօնտրա գօնաօլիտէ	43%
Գարանտը	43% 7/8
Սամանլը իսթիգրաղը	332
Գարանտը	333
Ֆրանսիոյ ֆօնտօսու 0/0 տէ 3	71 97 1/2
Գարանտը	72-25
Իթայիան	54 55

Գարանդ	35 30
Գնդկիզ գծնաօլիտ	93 1/4
Գարանդ	93 1/4
Օսմանլը պանդուր փարիստէ	366
» » Լճնարա	12 1/2 3/4
Իթիպարը ուսումնի Օսմանի	522
» » » Լճնարա	—
Վիլնա Գամպիսու	120 25

ԷՍԼԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Գ Ա Լ Ա թ Ա Բ Ի Ա Չ Ա Ս Ը

Պրոս. 20	Չար. աղչած	48-2
» 21	Բէր. սապ. գուր. քէսի.	47-38
» » »	էօյլէն	47-47

ԷՐՄԷՆԻ ԳԱԹՕԼԻՅԻ ՄԻԼԼԵԹԻ

ՍԹԱՄՊՕԼ ՍԷՐԲԻՍԿՈՊՈՍՈՒ

Քաղաքի շէնքերն ենք հանդիսանալ.

Բնակարաններ խոտորէի ընդհանրապէս թէրափնտան քէնտիսինէ վաղը օրան պաղը էսիլէյէ ճէվապէն թաղալիմ իթմիլ օլտուղու մէքթուպուն, թաղանձառան թիւրքէյէ թէրճիւմէսի տիր:

Պու ըխալէ Առիթանէտէ, Մարգարեան վէ Կաֆաֆեան քիթապճը լարտա, վէ քէօգրիւ պաշրնտա գաղինօտա. վէ զաղէթա սաթանլարտա, Ղալթա քէօգրիւ պաշրնտա թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարտա, Պէյօղլունտա, ճէմիլ թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարտա իւլէր զուրուշա սաթըլմադտա տըր:

Փաշտեան Յակոբ Էֆենտիսին թէէլիթքէրտէսի օլան Միթլէնիւն Նամ գալթիլա, կէրէք մուալլիմինին թէտրիսիլէրինէ, վէ կէրէք միլլէթիմիլին էթֆալընը վաղթի գալիլ զարփընտա լիսանը Օսմանիլի քէսպի իսթիհասալ իլլէմէլէրինէ սուհուլէթ օլմադ իլուն, հրուֆաթը իրմէնի վէ թիւրքի իւլրէ տէօրթ ճիւղէ միւնգաւրմ օլուպ, ճիւղի էվլէլիսինտէ գալթիլա թիւրքիլէ թապ վէ նէշր օլունմուշ, վէ Գաֆաֆեան Յովսէփալանըն վէ սոյիթ քիթապճը լարտա պիւ

րէր պէյաղ մէճիսիլէ ֆիլաթը իլէ ֆիւրուլթ օլունմադտա տըր:

ՏԻԿԻՆ ՄՈՆՍՈՐՕ

Այս ընտիր վէպին 10րդ թերթն ալ հրատարակուեցաւ:

Իւրաքանչիւր թերթին գինն է 50 փարայ.

Կը ծախուի ամէն Հայ գրաւանաւայ եւ լրագիր ծախողներու քով, նաեւ վէղիր խան հրատարակչին գործասենեակը:

ՈՒՂԵՐՉԷ ԶԷՎԱՊ

Եանի,

Երմէնի Գաթուլի միլլէթինտէն պիւր զըսմընն ուսումնի միլլէթ ուրֆաթը իլէ:

Ուղերճ Կոստանդնուպօլսոյ կաթուղիկեայ Հայոց իսմինտէ թապ իթալիսիլի ըխալէյէ:

Ասըլ ուսումնի միլլէթին, մուամէլաթ վէ էվրաղըր ըէսմիլէսի իլէ ճէվապ.

Պու ըէսալէ Պէյօղլուն վէ Ղալթա թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարտա վէ ճէմիլ զաղէթա սաթանլարտա վէ Մարգարեան վէ Գաֆաֆեան տիւքքեանլարտա իւլէր զուրուշա սաթըլմադտա տըր:

ԲԱՌԱՐԱՆ ՅԱՇԵՍԻՐՀԱՐԱՌԻ Ի ԳՐԱ-

ԲԱՌ ԼԵՋՈՒ

Նորատիպ ի տպարանի Սըրոյն

Ղազարու.

Ամէն բառերը ըստ նախնի հեղինակաց, եւ հայկաբանութեան ոճերով ճոխացեալ. ամենախարեւոր գաղափարն, ուր որ մեր գրոց լեզուն սորվեցընել կուզեն:

Կը ծախուի ի բէրշէմալէ բազարի Սեղբոս խան, ի գրատուն Միթիթարեանց վէնեակոյ:

Տէրատարութեան Չէնպէրլի թաշ ճիւլարընտա Բէյքիսանէ կօղուշունտա իւլթարափը թարիդի ճէտիտ իլէ մահ.

տուա տէօրթ պէշ պին զինա վէ պաղը մէվճուսիլէթլէ պէրապէր, նաղալէթի վէ սիսըր շամիլ պիւր առա տէմէք օլան արսա սաթըլըք օլտուղունտան, հէր քիմ թալէպ օլուր խէ, Մըսըր շարշըրնտա բաղարճը լար գալունտա Ալի Էֆենտիսին տիւալ իլլէմէլէրի:

ՍԱՀԱԿ ՊԱՐԹԻԻ

ԿԱՄ

ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՄՇՈՑ

Բաժանեալ ի չորս արարուածս

Սոյն ողբերգութիւնը գրաւար եւ աշխարհաբար լեզուալ ֆիւրքճեան տպարանէն ի լոյս ընծայուած է եւ Յական գահեկան կը ծախուի ամեն գրաւանարայ քով:

ՀԵՂԻՆԷ

Կամ

Գ Ա Ղ Տ Ն Ի Ք Մ Ը

Ի Կոստանդնուպօլիս.

ՏԵՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ

Մ. Յ. Չօլաքեան.

ՀԱՏՈՐ ԱՌԱՋԻՆ

Կ. Պօլիս.

Տպագրութիւն ֆիւրքճեան.

1869

Իշ պու հիքեպէ, էրմէնիճէ աշխարհաբար լիսանլա պիրինճի ճիւտի թապ օլունմուշ Առիթանէտէ հէր էրմէնի քիթապճը լարտա 22 զուրուշա սաթըլմադտա տըր:

Իշ պու քիթապըն իքինճի ճիւտի տախի պասըլմայա պաշլամըշ տըր:

ՍԱՀԱԿԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ

ՅՈՎԱԿԻՄ ԹԻԼՊԷՆՏՅԱՆ

ՍԹԱՄՊՕԼՍԱ 2ԻՉԷԲ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒՄԵՐՈ 45

ՃԷՄԻՅԷԹԻ ԻԼՄԻՅԷ ԹԱՊԻԱՆԷՍԻ ՆՏ